

СПЕЦИАЛНОСТ ИСТОРИЯ
МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА “АРХИВИ И МУЗЕИ. ОПАЗВАНЕ НА
КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО В ИНФОРМАЦИОННОТО
ОБЩЕСТВО”

Образователно-квалификационна степен: Магистър

Професионална квалификация: Историк

Форма на обучение: Редовна

Срок на обучение: 4 семестъра

Магистърската програма е предназначена за лица, които притежават образователно-квалификационна степен бакалавър по специалности в областта на: хуманитарни науки; социални, стопански и правни науки; педагогически науки

Мисията на магистърската “Архиви и музеи. Опазване на културното наследство в информационното общество“ програма е да предложи образование, отворено към диалога с различни исторически и културни традиции като го осмисли чрез по-задълбочено изучаване на тяхната документална и предметна страна и начините за издирване, систематизиране, съхраняване, използване, презентация, популяризиране на миналото и комуникацията с различни култури.

Програмата има за цел да подготви съвременни специалисти не само за държавните архиви и за музеите, но и за държавната администрация, архивите на фирми, на неправителствени организации, за културен и за екотуризъм и т. н. С оглед на разширяващите се потребности от компетентни кадри за администрацията, туризма, гражданския сектор, евроинтеграционните структури, както и поради спецификата на региона (забележителен със своето културно разнообразие и богато историческо наследство), магистърската програма има за цел да осигури специалисти, които познават регионалното географско и културно-историческо своеобразие и могат да го представят чрез съвременни технологии и мултимедийни продукти.

Програмата се основава на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на образователно-квалификационни степени “бакалавър”, “магистър” и “специалист”, на Закона за висше образование и е съобразена с нормативите на Югозападния университет.

Задължителните дисциплини в учебния план допринасят за формирането и задълбочаването на фундаменталните познания на студентите по класическа и компютърна архивистика, документалистика, музеология и история. Изучаването на дисциплините “Експертиза на културни ценности” и “Музейна практика за оценка на културни ценности” допринасят за подготовката и реализацията на магистрите като експерти на културни ценности. Избираемите дисциплини имат за цел да допълнят основните курсове, както и да развият в детайли различни аспекти от тях. Част от обучението са научните екскурзии, които запознават студентите непосредствено с архивите и музеите във Велико Търново, София и Белград. Във факултативната програма са включени публични лекции на известни български и чуждестранни учени в областта на архивистиката, музеологията и историята.

Завършилите магистърската програма могат да се реализират като

- специалисти по история, архивистика, музеология
- архивисти и документалисти в държавната администрация, в държавни архиви, в музеи, в частни архиви и фирми и неправителствени организации;
- уредници в музеи, музейни сбирки, експерти по културен и екотуризъм
- консултанти в средствата за масова информация
- експерти на културни ценности.

УЧЕБЕН ПЛАН

Специалност: История – код 04.31_3.8.20 Магистърска програма “Архиви и музеи. Опазване на културното наследство в информационното общество”

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Историография	4	История на балканските народи	
Стара история	4.5	XIV-XX век	4.5
Средновековна обща история	4.5	Нова и най-нова история на	
Средновековна българска история	4.5	България	4.5
История на българския народ XV-XIX век	4.5	Нова и най-нова обща история	4.5
Избираема дисциплина 1	4	Методи на теренното антропологично изследване	4
Избираема дисциплина 2	4	Европейската интеграция и проблемите на историческото образование в България	4.5
		Избираема дисциплина 3	4
		Избираема дисциплина 4	4
Избиреми дисциплини (студентите избират една дисциплина от първа група)		Избиреми дисциплини (студентите избират две дисциплини от втора група)	
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Трети семестър	ECTS кредити	Четвърти семестър	ECTS кредити
История, организация и типология на съвременните архиви	5	Архивна теория и методика.	
Музеология	5	Терминология, нормативи, стандарти	3
Аудиовизуална памет и архиви	5	Експертиза на културни ценности	3
Архиви на жени и малцинства	5	Компютърна архивистика	2.5
Избираема дисциплина 5	3	Личните документи като исторически извор	2.5
Избираема дисциплина 6	3	Избираема дисциплина 7	2
Архивна практика	4	Музейна практика за оценка на културни ценности	2
Избиреми дисциплини (студентите избират една дисциплина от трета група)		Защита на дипломна работа	15
	Общо 30		Общо 30
Избираеми дисциплини Първа група	ECTS кредити	Избираеми дисциплини Втора група	ECTS кредити
История на местното самоуправление	4	Тракология	4
Краезнание	4	Международни организации, съюзи и обединения и структуриране на общественото пространство в глобалния свят	4
Малкият регион и глобалната информационна мрежа	4	Историческа информатика	4
История на Византия	4	Мемоарите като исторически извор	
		Археологически обекти в Южна България	4

	Общо 30		Общо 30
Избираеми дисциплини Трета група		Избираеми дисциплини Четвърта група	
Местни архиви	3	Съхранение на архивни документи	2
Бизнес-комуникации		История на балканските книжовни езици	2
Археография	3	Визуална антропология на ромската култура	2
Устна история и архиви	3	Архиви и Интернет	2
Мултимедия в архиви, музеи и библиотеки	3	Писмени паметници за ежедневието на българското общество през Х век	2
Културни институции в България и техните фондове (1878-1944)	3	Фотодокументи за националноосвободителното движение XIX-XX век	2
Политики на паметта през епохата на социализма	3		

АНОТАЦИИ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

Задължителни дисциплини:

Наименование на дисциплината: *Историография*

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически Факултет

Лектори:

Доц.д-р Стефан Дечев, катедра *История*,

тел: 0899776170

stdetchev@swu.bg

Седмичен хорариум: 2л+0у

Вид на изпита: писмен

Анотация:

През последните 2-3 десетилетия историографията по-необходимо заема ключово и съществено място в учебния план на множество исторически департаменти. Този лекционен курс е единствен, който дава познания на студентите за развитието на историята от появата ѝ като професионална дисциплина в началото на XIX в. до наши дни. Курсът не е “философия на историята”, а “история на историографията”. Целта е студентите да добият познания за смисъла на самото понятие “историография”; за развитието на историята като изследователска дисциплина, на нейния обект, методи на изследване, изворова база, изследователски подходи, промяната в разбиранята за историческия извор, техники на описание и т.н. Заедно с това курсът се концентрира върху школи, кръгове, автори и изследвания, които са представителни за важните тенденции от развитието на историята като дисциплина.

Съдържание на учебната дисциплина:

“История” и “историография”. Класически историзъм. Професионализъм и национализъм. Културна история. Историята на “Анали” във Франция. Британската марксистка историография. Традиции на немската историография. Континуитет и промяна в професионалната историография. Причини за кризите в професионалната историография до 60-те години на 20 век. Предизвикателства. Двете паралелни ориентации в историческата мисъл през 20 век. Предизвикателствата на постмодернизма към историографията. Предтечи на микроисторията. Характерни особености на микроисторията от 70-те до 90-те години на 20 век. Италианската школа. Представители и проблематика. Немската микроистория. Възражения срещу микроисторията. От социална история към културна история. История и антропология. Новата политическа история

Наименование на дисциплината: *Стара история (История на Стария свят)*

ECTS кредити: 4,5

Форма на проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: I

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Седмичен хорариум: 3 л, 3 у

Вид на изпита: писмен

Лектори:

проф. дин Калин Стойнев Порожанов, Катедра *История*
тел: 0889630410

kalinsp@swu.bg

гл. ас. д-р Александър Савов Порталски, Катедра *История*

тел: 0878826944

portalsky@swu.bg

Анотация:

Курсът лекции обхваща най-древните цивилизации на Земята, развивали се от края на IV/началото на III хил.пр.Хр. до средата на I хил. след Хр. в Североизточна Африка, Близкия Изток и Европа.

Съдържание на учебната дисциплина:

Особено важно за човешката история е преминаването на обществата от докласови към раннокласови отношения през IV-II хил. пр.Хр. Това е времето, когато се създават най-старите държавни организации в света, време, с което започва и назоваването им като цивилизации. Тук става дума за Египет, Месопотамия, Минойския Крит, Хититската държава и Ахейска Гърция.

Разцветът на древните общества през I хил.пр.Хр. налага развити класови робовладелски отношения. Това е епоха на максимално духовно развитие и на общочовешки културни постижения, свързани с утвърждаване на ценности, достигнали своя връх в класическа Елада и развили се сетне през елинистическата и римската епоха.

Упадъкът и залезът на древните общества през първата половина на I хил. сл.Хр., най-добре представено от Римската империя, е период, през който се наблюдава изчерпване на античните обществени отношения, наблюдава се търсене и намиране на обществата на нови (феодални) отношения за по-успешното им преобразуване и за включването на нови народи от "периферията" на античната цивилизация.

Основната цел на курса лекции е студентите да се запознаят с първите в света цивилизации, като едновременно с това започнат да добиват историческо мислене за критична оценка и самооценка на околния и собствения свят и поведение, както в древността, така и днес.

Забележка: В курса лекции по История на Стария свят не са включени древните цивилизации на Индия и Китай, тъй като те имат друга хронология и друго, различно от античното, историческо битие. В курса лекции не се включва история на Тракия и траките, тъй като това е друг курс лекции.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се осъществява чрез лекционен курс и семинарни занятия. Студентите правят две контролни работи, два теста и разработват курсови работи, които представят пред колегите си. Изискванията за завърка на семестъра са показани положителни резултати в контролните работи и тестовите и представена курсова работа. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 1 : 1 в случай, че всяка една от оценките е минимум *среден 3* (при *слаб 2* от текущия контрол или изпита не се извършва съотнасяне).

Наименование на дисциплината: Средновековна обща история

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 3 л, 3 у

Форма на проверка на знанията: текуща оценка и изпит **Вид на изпита:** писмен

Семестър: I

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. Снежана Ракова, кат. *История*

Тел. 0885259321

e-mail: rakova@swu.bg

Анотация:

Програмата има за цел да запознае студентите с най-важните проблеми и страни на средновековната европейска цивилизация - задача от изключителна важност в съвременните условия, когато се поставят на дневен ред въпросите за обединена Европа. От тази гледна точка, изучаването на средновековната европейска история се явява много важна част от университетското образование. От друга страна, се създават възможности и за придобиване на познания във връзка с развитието на европейските народи и държави в един период, който се явява закономерен общ етап за всички тях. Дава се възможност също така да се добие ясна представа за общото и специфичното в тяхната история. Не малко значение има и обстоятелството, че историята на Европа дава логично обяснение на произхода и предисторията на много от съвременните проблеми от позицията на една по-широка и правилна информираност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Увод в средновековната обща история . Ранно Средновековие. Терминът “средни векове” в историографията. Историята на средните векове като учебна дисциплина. Хронологически граници и вътрешна периодизация. Понятието ЦИВИЛИЗАЦИЯ. Гледища относно неговата същност. Средновековна европейска цивилизация- възникване, разцвет и упадък. Развито Средновековие. Италия през XI-XVв. Испания и Португалия през XI-XVв. Късно Средновековие. Реформация и Контрареформация в Западна Европа.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се провежда чрез лекции, семинари и самостоятелна работа на студентите. Лекционните занимания и семинарите дават възможност на студентите да участват със свои предварително подготвени представяния и разработки. Проверката на знанията е чрез тестове и писмени работи (курсови работи – поне по един брой за семестър). Изискванията за завърка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи.

Наименование на дисциплината: Средновековна българска история

ECTS кредити: 4.5

Седмичен хорариум: 3л+0су+0лу+3пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** писмен и устен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „История”, Правно-исторически факултет

Лектор: Доц. Снежана Ракова, кат. История

Тел. 0885259321

e-mail: rakova@swu.bg

Анотация:

Дисциплината Средновековна българска история история е задължителна за неспециалисти, подготвящи се в магистърска програма «Архиви и музеи. Опазване на културното наследство в информационното общество». Тя представя в най-общ план важните процеси и явления, които се проявят през времето на Средновековието в земите на днешната българска държава. Търсят се връзките и възможните паралели между българското развитие през средновековието и историята на съседните народите от Балканите и тези от Западна Европа. Откроява се мястото на България и Балканите в контекста на явления като Кръстоносните походи, Османската инвазия и др.

Съдържание на учебната дисциплина:

Периодизация и важни характеристики на отделните етапи от Българското средновековие;

Ранно Средновековие – проблеми на политическата история, църковната организация и културата на Първо българско царство; период на византийска власт XI-XII век – проблеми на урбанизацията, икономическото развитие и начало на Кръстоносните походи; Втора българска държава – икономика, култура, политическа история.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се провежда чрез лекции, семинари и самостоятелна работа на студентите. Лекционните занимания и семинарите дават възможност на студентите да участват със свои предварително подготвени представяния и разработки. Проверката на знанията е чрез тестове и писмени работи (курсови работи – поне по един брой за семестър). Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи.

Наименование на дисциплината: *История на българския народ XV – XIX век*

ECTS кредити: 4.5

Седмичен хорариум: 3+3+0

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Валентин Китанов, Катедра *История*

тел. 0897979045

valkitanov@law.swu.bg

Анотация:

Учебната програма запознава студентите по специалност „История” с един от основните и продължителни етапи в историческото развитие на българския народ. Първите векове от османското владичество по българските земи /XV – XIX век/ със своите последици в цялостния обществен, стопански, културно – религиозен живот на българите представлява самостоятелен, обособен в историческата ни еволюция период, разположен между българското средновековие и националното ни възраждане.

Целта на дисциплината „История на българския народ XV – XIX век” е студентите да получат фундаментални познания по историята на българите през първите векове на

османското владичество по българските земи. Да бъдат разбрани механизмите на функциониране на османския политически и стопански модел и ролята на българите в него. Да бъде осъзнат посочения период като неделима част от българското историческо минало и да бъдат професионално разбрани причините, поради които българите съхраняват своята културна, религиозна и народностна самобитност в условията на чуждата власт.

Съдържание на учебната дисциплина:

Характеристика на изследванията по История на българския народ в ранните векове на османското владичество; Налагането на османската власт и механизмите на нейното управление в българските земи през XV – XVII век; Развитие на икономическия живот в българското село през XV – XVII век; Градът като административен и търговски център. Градският живот в българските земи; Характеристика на българското общество през XV – XVII век; Антиосманската съпротива на българския народ през XV – XVII век; Българската култура през XV – XVII век.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се провежда под формата на лекции и семинарни упражнения. Лекциите целят широка база от знания върху отделните събития, факти, личности и характеристиката на цялостния исторически процес на дадената дисциплина. Посредством семинарните занятия студентите усвояват уменията да анализират исторически документи и извори от различен характер. Запознават се с основните дискуссионни моменти по проблемите на научната дисциплина. Добиват ясна представа за състоянието на историографията.

Формата на проверка и оценяване е чрез тестове, реферати, изпит.

Студентите, които не наберат минималния кредит, не се допускат до изпит на редовната сесия.

Наименование на дисциплината:*История на балканските народи XIV – XX век*

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 3л+3у+4извън

аудиторна

Форма за проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** защита на курсова работа

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра «История»

Правно-Исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Снежана Димитрова

тел: 888 815,

E-mail: s.dimitrova@swu.bg

Анотация:

Тук историята на балканските народи е разгърната в двата ѝ основни проблемни кръга: 1. османското нашествие на Балканите (настъпилите промени в политическото статукво, в социалната структура и икономическия развой на земите, включени в системата на османското управление) и 2. създаването на националните балкански държави (налагането на средноевропейския модернизационен цивилизационен пояс върху балканското пространство). Един от акцентите е върху онази историческа реалност,

замълчана в архиви, изплъзнала се от господстващите наративи — тази на едно *друго* всекидневие и политическа власт, на различните форми на толерантността и структури на политическо насилие през 15-18 век. Другият е върху една провокация: студентите да премислят традиционните исторически репрезентации на балканската модерност, артикулирани във фигурите на «изостаналост», «оскатена европеизация», «закъсняла модернизация», «пре-експонирана патриархалност», за да разберат дефицитите на съвременна балканска историография (тогава и да чуят мълчанието на нейните *други* архиви).

Съдържание на учебната дисциплина:

Част I. Балканите под Османско управление: власт и всекидневие – МОДУЛ I: За наследството на Османското завоевание на Балканите: историографски ракурси. МОДУЛ II: Политическото и социалното всекидневие (през призмата на традиционния събитийен исторически разказ и конвенционалната социална история).

Част II. Балканите по пътя на модернизацията: власт и всекидневие в националната държава – МОДУЛ I: Национализъм и модерна държавност—теоретичен и историографски казус; МОДУЛ II: Национализъм и модерна държавност—индивид и власт; общество и нация; държава и правителства; елити и класи—исторически казуси; МОДУЛ III: Съвременен развитее на балканските страни: властта на политическото.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите правят и два теста през семестъра и разработват курсова работа по избран от тях исторически проблем, свързан с въпроса доколко нивото на съвременната балканистика се поражда от теоретичен или архивно-документален дефицит?. Изискванията за завърка на семестъра са редовното посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие в колективния живот на семинара към катедрата «Политики на историята през 21-ви век. Балканска историография и европейска историческа наука» (извън аудиторната заетост).

Наименование на дисциплината: *Нова и най-нова история на България*

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 3л+3у+4извън аудиторна

Форма за проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** защита на курсова работа

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра «История»

Правно-Исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Кристина Попова

kropova@swu.bg

Анотация:

Лекционният курс по Нова и най-нова история на България има за цел да запознае студентите с историографската ситуация и основни дискуссионни полета относно периода на утвърждаването на модерната българска държава от Освобождението до Балканските войни 1878 – 1912г. Курсът лекции предвижда теми от политическата, стопанска, социална и културна история на България. В него се разглежда историята на институциите, конституционните основи и създаването на модерно държавно управление, законодателството, социалната структура и основните тенденции на развитие на българското общество във времето след Берлинския конгрес. Засегнати са

също и дискуссионни теми за модернизационните процеси в българското общество в контекста на европейското развитие в края на деветнадесети и началото на двадесети век, които приобщават българската държава към стопанските и културни процеси на континента. Специално внимание се обръща на развитието на гражданските сдружения и тяхната роля за развитието на гражданския сектор: създаването на благотворителни, просветни, местни и други дружества. Обръща се внимание на възникването на женското движение и неговата роля за модернизацията на българското общество. Обръща се внимание и на регионалните проучвания върху този период.

Съдържание на учебната дисциплина:

Извори за новата и най-нова история на България. Основни групи извори за новата история на България. Извори за стопанската и социална история. Извори за местната история. Периодичен печат, мемоарна литература и автобиографистика.

Конституционни основи на модерната българска държава. Политически живот и изграждане на партийно-политическа система в края на 19. и началото на 20 век. Понятието за политическа партия преди и след Освобождението. Основни политически направления след Освобождението. Либерализъм, консерватизъм, народничество. Етапи на изглаждане на партийно-политическата система. Характеристика на българската партийно-политическа система. Лявата алтернатива в политическия живот: социалдемокрация, аграризъм, радикализъм.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението осъществява чрез лекционен курс и семинарни упражнения. Семинарните упражнения включват следните компоненти: въвеждане на нова информация, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнени задачи – изготвяне на самостоятелни доклади по зададена тема, работа с документи. Студентите правят контролна работа всеки семестър

Наименование на дисциплината: *Нова и най-нова обща история*

ECTS кредити: 4.5

Седмичен хорариум: 3л + 3у

Форма на проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Елеонора Димитрова Пенчева, Катедра *История*

тел: 028206238

гл. ас. д-р Диана Велева Иванова, Катедра *История*

тел: 0898700304

velevad@swu.bg

Анотация:

Курсът разглежда основните тенденции и закономерности в развитието на цивилизацията на XX век. Времето между двете световни войни е посветено на политическото, социално и обществено развитие на водещите в цивилизационното развитие държави: САЩ, Великобритания, Франция, Германия, Русия. Специално внимание се отделя на “*атомизирането*” на обществата и “*социализацията*” на “масовия човек” през 20-30-те години на миналия век в Европа. Втората световна

война се разглежда в общоприетите ѝ три етапа на развитие, прави се акцент на ролята на *политическите личности*: Хитлер, Сталин, Чърчил, Рузвелт. Проследява се ролята на “студената война”, опитите за нейното прекратяване, разпалване и т.нар. “край”. Специален раздел е посветен на развитието на държавите от Латинска Америка през ХХ век. Курсът запознава студентите с най-новите теории за т.н. “постиндустриално общество”, “новият световен ред”, “постмодернистите”, глобализацията и *смисълът на прогреса* в контекста на общочовешкия морал.

Съдържание на учебната дисциплина:

Определението на понятието “цивилизация”; Първа световна война и краят на либерализма; Европа през 20-те години; Германия между двете войни; Традиционни и съвременни ценности на обществото; СССР и раждането на тоталитарните режими; Великобритания между двете войни; Франция между двете войни; САЩ между двете войни; Международните отношения между двете световни войни; Втора световна война; ”Студена война”; Политиката на САЩ в Латинска Америка през първата половина на ХХ век; Окупационни режими в Латинска Америка; Изграждане на зависими политически системи в Латинска Америка; Феноменът на “вечните диктатури”; Управление на т.нар. “прогресивни военни” в Латинска Америка; Феномени на прехода в Латинска Америка; Установяване на демокрация “отгоре”; Политиката на МВФ в страните от Латинска Америка; Великобритания след Втората световна война; Развитие на Германия след ВСВ; Развитие на Япония на съвременния етап; Развитие на САЩ на съвременния етап; Развитие на СССР след ВСВ; Развитие на източноевропейските държави през втората половина на ХХ в.; Международни отношения в Югоизточна Азия; Нов икономически ред; Глобализацията; Противоречия на съвременния свят.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението осъществява чрез лекционен курс и семинарни упражнения. Семинарните упражнения включват следните компоненти: въвеждане на нова информация, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнени задачи – изготвяне на самостоятелни доклади по зададена тема, работа с документи. Студентите правят контролна работа всеки семестър. Изискванията за заверка на всеки семестър са редовното посещение на упражненията и показани положителни резултати по време на упражненията и в контролните работи.

Наименование на дисциплината: *Методи на теренното антропологично изследване*

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2л+1су+0лу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка, курсов проект

Вид на изпита: писмен и презентация

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

Гл.ас. д-р Милена Иванова Ангелова

E-mail: milena_angelova@swu.bg

Анотация:

Курсът въвежда студентите в методите, принципите, подходите и проблемите на теренното антропологично изследване. Важна цел на лекционния курс е да запознае студентите със спецификите на теренното антропологично изследване (избор на терен, на методология и форми на проучването, техники на теренното проучване, дешифриране и систематизиране на събрания материал и др, типовете документация - аудио, фото, видео документация, писмена документация); да им даде необходимия теоретичен инструментариум за проблематизиране на информацията от терена.

Курсът включва теми, свързани с историята и развитието на събирателската дейност и с методите на антропологичното изследване, прилагани днес. В рамките на семинарните упражнения студентите подготвят проект самостоятелно теренно изследване.

Представя и се развитието на различните школи в теренното изследване. Заедно с това се проблематизират въпросите, свързани с достоверността на знанието, което се продуцира чрез работата на терена, както и за професионалната етика на антрополога.

Предвижда се разработване на курсов проект и представянето му под формата на презентация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теренните изследвания в англо-американската традиция и в традицията на континентална Европа. Теренните изследвания в България от 19 и 20 век. Програми за записване на етнографски и фолклорни материали: Г. С. Раковски, С. Бобчев, Ив. Шишманов, Хр. Вакарелски, М. Арnaudов, Ст. Генчев и др. Форми на теренното изследване. Самостоятелно и екипно изследване. Стационарно изследване и експедиция. Разграничения по тематика, обхват и подходи. Качествени методи. Подготовка за теренно изследване. Проект. Финансово и техническо осигуряване. Предварително проучване на терена. Етапи на изследването. Избор на проблем. Изготвяне на изследователски проект. Формулиране на хипотеза. Избор на методика. Избор на респонденти. Теренното изследване: характеристика на включеното наблюдение; проблеми и предизвикателства пред включеното наблюдение. Първи стъпки на терен: контактът с Другия. Интегрирането в местното общество: подходи, възможности, граници, проблеми. Автобиографичният метод. “Историческата антропология” и автобиографичният подход: “между терена и архива”. Интервю. Структурирано и неструктурирано интервю. Верификация на данните; дълбочинно интервю и динамично интервю; „Житейски разказ”; методът „Розентал”. Теренни записки. Дневник на антрополога. Видове въпроси и тяхната функция в структурата на интервюто и теренното изследване. Изработване на въпросник за конкретен тип интервю по зададен изследователски проблем

Технология на обучението и оценяване:

Занятията включват следните компоненти: въвеждане на нова информация, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнените задачи, затвърждаване на знанията чрез разнообразни дейности – представяне и защита на тези – индивидуално и в дискуссионни групи; Студентите правят една презентация, контролна писмена работа и разработват курсов проект. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, участие в дискусиите и изпълнение на поставени задачи. Всички оценявания се базират на писмени работи.

Наименование на дисциплината: *Европейската интеграция и проблемите на историческото образование в България*

ECTS кредити: 4.5

Седмичен хорариум: 3л+3су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II-ри

Методическо ръководство: Катедра „История“, Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. д-р Костадин Илиев Паев, катедра „История“

тел: 0889 424233

e-mail: kostapaev@swu.bg

Анотация:

Основното предназначение на курса е да запознае студентите с главните аспекти на европейската интеграция, с проблемите, възникващи в тази връзка пред историческото образование в България и техните решения, с европейските институции, занимаващи се с тези въпроси, с постиженията на другите европейски страни в това отношение и с основните съчинения в тази област.

Съдържание на учебната дисциплина:

Начало и развитие на европейската интеграция през втората половина на XX век. Главни европейски институции и техните функции. Европейската интеграция и преустройството на българското образование. Основни тенденции в развитието на историческото образование в Западна Европа до 90-те години на XX век. Трансформациите в Източна Европа в кр. на 80-те и нач. на 90-те години на XX век и отражението им върху развитието на историческото образование. Създаване, цели е дейност на ЕВРОКЛИО. Проектът “Европа в училище” и учебната програма “Европейски уроци” – основни цели и задачи. Европейски стандарти на учебниците по история. Европейски измерения на учебните програми по история. Новите учебни програми по “история и цивилизация”. Мястото на националната история в контекста на евроинтеграцията. Локалната история в училищното обучение. Историята на ежедневието в учебните програми. Нови методически алтернативи пред обучението по история. Обучението по история и новите информационно-комуникационни технологии.

Технология на обучението и оценяване:

Целият лекционен курс е представен под формата на мултимедийна презентация, която включва тест, изображения, схеми и таблици. Това позволява по време на работа студентите не само да се запознаят с тематичното съдържание, но и да му правят коментар под ръководството на преподавателя. Студентите изготвят и курсова работа по зададена тема, на основата, на която се формира оценката им от текущия контрол. Курсовата работа трябва да отговаря на следните изисквания: да има очертана структура, включваща всички аспекти на темата; да интерпретира с научни методи различните концепции и становища по разглежданите проблеми; да представя основната библиография по темата; да изразява самостоятелното мнение на студента по дискуссионните въпроси; да съдържа задълбочени анализи и обобщения. Писменият изпит изисква: познаване на основните концепции и становища по темата; познаване на основната библиография; умения за научен анализ и интерпретация на разглежданите проблеми. Окончателната оценка се формира

Наименование на дисциплината: *История, организация и типология на съвременните архиви*

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 4+0+0

Форма на проверка на знанията: текущи тестове и реферати **Вид на изпита:** писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектор:

доц. д-р Андриана Антонова Нейкова,

Катедра *История*

Анотация:

Университетската учебна дисциплина **“История, организация и типология на съвременните архиви”** запознава студентите от магистърската програма “Архиви и музеи. Опазване на културното наследство в информационното общество” с появата и развитието на архивите като индикатор за държавността и културното равнище на обществото през различните исторически епохи, включително и с историята и организацията на българските архиви.

Съдържание на учебната дисциплина:

Специално внимание се отделя на въпроса за класификацията на архивите от гледна точка промените в техния статут и обществените им функции, както и на периодизацията на историята на архивите в контекста на общата периодизация на историята.

Проследява се регламентирането и официалната политика към архивите в сферата на международните отношения и политика.

Изясняват се законодателните основания за формирането на националния архивен ресурс, както и критериите за профилиране на историческите архиви.

Технология на обучението:

Обучението се осъществява чрез лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. По време на занятията се използват разнообразни нагледни и интерактивни учебни материали в електронна форма и в традиционен вариант, които подпомагат пълноценното овладяване на учебното съдържание от студентите. Поощряват се инициативи и активности на студентите.

По време на обучението, студентите са оценявани текущо и с писмен изпит.

Общият брой кредити на учебната дисциплина е 5,0. Те се равняват на 50 условни единици, от които 20 от аудиторна заетост и 30 от самостоятелна работа.

Текущият контрол включва 2 курсови работи, 1 контролна работа.

Студентите се освобождават от изпит при отличен успех от текущия контрол

Наименование на дисциплината: „Музеология”

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 4+0+0

Форма на проверка на знанията: текущи тестове и реферати **Вид на изпита:** писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра *История*
Правно-исторически факултет

Лектори:

доц. д-р Иля Прокопов,
Катедра *История*

Анотация:

Музеезнанието е утвърдена университетска дисциплина, преподавана на студентите по История и други специалности свързани с историята и изкуството. По тази дисциплина се извършва теоретично и практическо обучение във всички области на музейното дело.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният материал се отнася до усвояване на основните теоретични въпроси: предмет и развитие на музеезнанието; връзките с други науки и дисциплини; основни дейности в музеезнанието; основна терминология свързана с музеите, паметниците на култура та, културните ценности и пр. в два аспекта – научен и законов (съществуващи като легални определения); съвременни тенденции в развитие на музеезнанието в новите условия на информационно общество, водещи научни форуми, в т.ч. и по линия на ЮНЕСКО.

Частта с **практическите занятия** е предвидена за да имат студентите от магистърския курс конкретна полза от това обучение. Необходимо е да се има предвид, че музейната работа въплъщава в себе си задължителна смесица от теоретична и практическа дейност. Тя съчетава познания и умения в много области и по същество е особен вид **експертна дейност**. Предвид факта, че понастоящем в университетите в РБ не се преподава изобщо и не се извършва практическо обучение по **експертиза на музейни и културни ценности, експонати, предмети и пр.**, в предлагания курс е предвидено получаването на базисни познания и умения и в областта на **експертизата** която е много важна част от музейната практика: планиране, подготовка и провеждане на събирателска дейност; планиране, подготовка и провеждане на научноизследователска и културно-просветна дейност в музеите; фондова работа, съхранение на музейните предмети; изработване на концепция за експозиция; изготвяне на тематико-експозиционен план; подготовка и представяне на музейна експозиция; провеждане на експертно-оценителни комисии; извършване на индивидуална експертна работа.

Технология на обучението:

Обучението се осъществява чрез лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. По време на занятията се използват разнообразни нагледни и интерактивни учебни материали, които подпомагат пълноценното овладяване на учебното съдържание от студентите. Поощряват се инициативи и активности на студентите.

По време на обучението, студентите са оценявани текущо, както в областта на теоретичната им подготовка по музеезнание, така и в уменията им да определят ценността на културни паметници.

Общият брой кредити на учебната дисциплина е 5,0. Те се равняват на 50 условни единици, от които 20 от аудиторна заетост и 30 от самостоятелна работа.

Текущият контрол включва 2 курсови работи, 1 контролна работа.

Студентите се освобождават от изпит при отличен успех от текущия контрол

Наименование на дисциплината: „Аудиовизуална памет и архиви”

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 4+0+0

Форма на проверка на знанията: текущи тестове и реферати Вид на изпита: писмен
Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

доц. д-р Марияна Ангелова Пискова,

Катедра *История*

тел: 0896 893 946

piskova@swu.bg

Анотация:

В информационното общество създаването, опазването и разпространяването информация във визуална и звукова форма има превес над традиционната текстова и писмена. В курса се представят аудиовизуалните документи, създадени не само с технологии от 19 век и архивите, в които те са опазени, но и възможностите за тяхното съхранение и използване със съвременните компютърни технологии. В цялост чрез лекционния курс се изгражда представа за теоретичните и приложни аспекти на архивирането на аудиовизуалните документи. Като част от обучението се предвиждат посещения на специализираните архиви на БНТ, БНР, Националната филмотека.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът представя българския модел и чуждестранните системи на архивиране на аудиовизуалните документи. Специфичните особености, обуславящи по-различния архивен статут на тези документи се разкриват в съпоставка в традиционните писмени документи на хартиени носители. Определят се нормативно-методическите изисквания и редът за приемане, организиране и използване на аудиовизуалните документи в държавните архиви и в специализирани институции. Сравняват се условията за достъп до документите в различните архиви. В сравнителен план се представят различията в аудиовизуалните документи, които обуславят необходимостта от различни методически подходи, средства и условия за тяхното съхранение, обработване и използване. Специално внимание се отделя на институциите, в които се съхраняват и предоставят за използване аудиовизуалните документи – държавни архиви, специализирани институции, музеи, библиотеки и др.

Технология на обучението:

Обучението се осъществява чрез лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. По време на занятията се използват разнообразни нагледни и интерактивни учебни материали (кинодокументи, фотоизвори, звукозаписи в електронна форма и в традиционен вариант), които подпомагат пълноценното овладяване на учебното съдържание от студентите. Поощряват се инициативи и активности на студентите.

По време на обучението, студентите са оценявани текущо, както в областта на теоретичната им подготовка, така и по отношение на сравнителния анализ на традиционните и нетрадиционни документи и различни методически правила за обработване, съхранение и особености при достъпа и използването им.

Общият брой кредити на учебната дисциплина е 5,0. Те се равняват на 50 условни единици, от които 20 от аудиторна заетост и 30 от самостоятелна работа.

Текущият контрол включва 2 курсови работи, 1 контролна работа.

Студентите се освобождават от изпит при отличен успех от текущия контрол

Наименование на дисциплината: *Архиви на жени и малцинства*

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 4л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически Факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Нурие Мехмедова Муратова

Катедра *История*

тел: 073 588 508

nmuratova@swu.bg

Анотация:

Лекционният курс цели запознаване с политика на паметта, както и с политиките на архивиране по отношение на маргинализираните от официалната памет социални групи. Курсът запознава студентите с архивните документи и документални масиви, отнасящи се до политическото, социалното и културното минало на жените и малцинствата, на техните културните приноси.

Проследяват се основните теоретични постановки за историята на жените, видимостта на жените и малцинствата и тяхното архивно присъствие.

Цели:

1. Да запознае студентите магистри с паметта на жени и малцинства;
2. Да развие у тях чувствителност и съзнание за историческата стойност на документалните следи от различни обществени маргинализирани групи
3. Да запознае студентите с архивното присъствие и достъпност на документите, свързани с историята на жените и малцинствата

Съдържание на учебната дисциплина:

Политики на паметта. Политики на архивиране. Понятие за джендър. Джендър изследвания. Международния опит по отношение на женските и малцинствени архиви. Архивните наличности, свързани с историята на жените в българските държавни архиви. Държавни институции, занимаващи се с проблеми на жени през различни исторически периоди. Архивни фондове на женски организации. Архивни документи на девическите манастири. Документи за участие в изборите и в институциите. Архивни документи за жените във властта и в опозиция на властта: жените в социалната работа. Документи, свързани с историята на малцинствените групи в България. Фондове на Министерства, дирекции, местни органи на управление. Архивни фондове на организации на малцинства, на политически партии. Специфика на личните архивни фондове, наличности, характеристика на документите. Личните документи на жени и малцинства: автобиографии, спомени, дневници, писма, снимки и други визуални източници. Електронни бази данни на архиви и методи на тяхното използване. Алтернативни сбирки и начини за предотвратяване на маргинализацията по отношение на архивиране, съхраняване, организиране и дигитализиране на документите на жените и малцинствата.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите включват запознаване с нови знания, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнени задачи – подготвяне на индивидуални и колективни проекти. Студентите изготвят самостоятелно разработен проект или

колективен проект, който представят и защитават пред аудиторията. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията и изпълнение на поставени задачи.

Общият брой кредити на учебната дисциплина е 5,0. Те се равняват на 50 условни единици, от които 20 от аудиторна заетост и 30 от самостоятелна работа.

Текущият контрол включва 2 курсови работи, 1 контролна работа.

Студентите се освобождават от изпит при отличен успех от текущия контрол.

Наименование на дисциплината: *Архивна практика*

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 3у

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически Факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Нурие Мехмедова Муратова

Катедра *История*

тел: 073 588 508

nmuratova@swu.bg

Анотация:

Практическите занимания в архив имат за цел да подготвят бъдещите историци да работят с архивни източници като се запознаят на място със системата на държавните архиви и архивната теория и практика. Научната практика се осъществява преимуществено в Държавен архив-Благоевград и Централен държавен архив. При възможност се организира практическо обучение и в други държавни архиви в страната и чужбина.

Цели:

1. Запознаване и участие на студентите в архивните процеси
2. Използване на архивните източници за научно изследване

Съдържание на учебната дисциплина:

Дигитализация в историческите архиви. Методи за дигитализиране на традиционни архивни документи. Сканиране на хартиени документи. Формати и параметри за запис. Превръщане на аналогови в цифрови документи. Електронни документи в целия жизнен цикъл. Електронни системи за управление на документи. Софтуерни решения. Стандарти за описание на електронни документи. Уеб-базирани електронни архивни системи. Archivist Toolkit

Технология на обучението и оценяване:

Семинарните занимания се съпровождат от демонстрации и упражнения с помощта на компютърните технологии в специализираната зала за обучение по компютърна архивистика и историческа информатика.

Извънаудиторна заетост /самостоятелна работа/

Самостоятелната работа предвижда:

- подготовка на реферати (по посочени в програмата теми)

- подготовка за тестове за проверка на компютърните умения на студентите и за уменията им да работят в съвременна информационна и комуникационна среда.

С учебната дисциплина се придобиват общо **4 ECTS кредита**. За по-лесно изчисляване общата стойност от 4 кредита се приравнява към 40 условни единици. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 1:1 условни части в случай, че всяка от оценките е минимум среден (3). При слаб (2) не се извършва съотнасяне. При оценяване на писмените реферати и електронните тестове се прилагат критериите от посочената за писмения изпит скала (от “задоволителен” до “отличен”).

Наименование на дисциплината: „ *Архивна теория и методика. Терминология, нормативи, стандарти* ”

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 4+0+0

Форма на проверка на знанията: текущи тестове и реферати **Вид на изпита:** писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектор:

доц.д-р Андриана Антонова Нейкова,

Катедра *История*

Анотация:

Курсът по “Архивна теория и методика. Терминология, нормативи, стандарти” в учебно-квалификационната степен “магистър” на специалност “История” запознава студентите с организацията и технологията на съвременната архивна работа, както на учреденско равнище, така и в държавните архиви. За целта се разглеждат в логична последователност основните архивни процеси и дейности, съответно в законодателен, теоретичен, методически и практически аспект.

Съдържание на учебната дисциплина:

Изяснява се значението на “архивния фонд”, като базово понятие в областта на класическата архивистика. Проследява се влиянието на съвременните информационни технологии върху процесите документосъставяне, документооборот и архивиране. Също така се характеризира и развитието на т. нар. “компютърна архивистика”, като сравнително най-новата и със стратегическо значение направление в архивната теория, методика и практика.

Предвидената самостоятелна подготовка е насочена към усвояване на конкретни практически умения и решаване на самостоятелни задачи от студентите във връзка с учебния материал.

Технология на обучението:

Обучението се осъществява чрез лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. По време на занятията се използват разнообразни нагледни и интерактивни учебни материали в електронна форма и в традиционен вариант, които подпомагат пълноценното овладяване на учебното съдържание от студентите. Поощряват се инициативи и активности на студентите.

По време на обучението студентите са оценявани текущо и с писмен изпит.

Общият брой кредити на учебната дисциплина е 5,0. Те се равняват на 50 условни единици, от които 20 от аудиторна заетост и 30 от самостоятелна работа. Текущият контрол включва 2 курсови работи, 1 контролна работа. Студентите се освобождават от изпит при отличен успех от текущия контрол

Наименование на дисциплината: „Експертиза на културни ценности”

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 4+0+0

Форма на проверка на знанията: текущи тестове и реферати **Вид на изпита:** писмен

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

доц.д-р Иля Прокопов, кат. *История*

Анотация:

Експертиза на културните ценности е университетска дисциплина, въведена за първи път в обучението на студенти в магистърската програма на Югозападния университет. По тази дисциплина се извършва теоретично и научно-приложно обучение.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният материал включва основни познания и умения в много области, които формират съдържанието на **експертната дейност**, провеждана за определяне ценността на културно-историческото наследство. Като въведено за първи път в българските университети обучение по **експертиза на музейни и културни ценности, експонати, предмети и пр.**, то предвижда получаването на базисни познания и умения и в областта на **експертизата**, която е много важна част от музейната практика: планиране, подготовка и провеждане на събирателска дейност; планиране, подготовка и провеждане на научноизследователска и културно-просветна дейност в музеите; фондова работа, съхранение на музейните предмети; изработване на концепция за експозиция; изготвяне на тематико-експозиционен план; подготовка и пред съставяне на музейна експозиция; провеждане на експертно-оценителни комисии; извършване на индивидуална експертна работа.

Технология на обучението:

Обучението се осъществява чрез лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. По време на занятията се използват разнообразни нагледни и интерактивни учебни материали, които подпомагат пълноценното овладяване на учебното съдържание от студентите. Поощряват се инициативи и активности на студентите.

По време на обучението, студентите са оценявани текущо, както в областта на теоретичната им подготовка по експертиза на културни ценности, така и в уменията им да определят самостоятелно ценността на културни паметници.

Наименование на дисциплината: *Компютърна архивистика*

ECTS кредити: 2,5

Седмичен хорариум: 4+0+0

Форма на проверка на знанията: текущи тестове и реферати **Вид на изпита:** писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

доц.д-р Марияна Пискова, Катедра *История*

piskova@swu.bg

гл.ас. д-р Нурие Муратова, Катедра *История*

nmuratova@swu.bg

Анотация:

Еволюционният път на формиране и развитие на архивите в света, периодизацията на историята на архивите, разкриването на типовете архиви и различните архивни модели са тематични акценти в изучаването на историческото развитие на архивите и формиралите се комплекси от документи в тях от древността до съвременното информационно общество. В контекста на историята на чуждестранните архиви се проследяват етапите и политиките при изграждането на националната архивна система в България. В сравнителен план се определят спецификите на класическата и компютърната архивистика. Студентите усвояват умения за работа с електронни документи и архиви и се запознават с основните технологии, използвани в компютърната архивистика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният материал е разпределен в три модула.

Първи модул – История на архивите.

Втори модул – Етапи на изграждането и функционирането на националната архивна система.

Трети модул – Компютърна архивистика.

Практическите упражнения включват работа с архивни справочници – инвентарни описи, каталози, пътеводители и прегледи и целят да подпомогнат студентите при издирването на архивни извори по определени теми.

Технология на обучението:

Обучението се осъществява чрез лекционни занятия, практически упражнения и самостоятелна работа на студентите. По време на занятията се използват разнообразни нагледни учебни материали (кинодокументи, фотоизвори в електронна форма и в традиционен вариант), които подпомагат пълноценното овладяване на учебното съдържание от студентите. Поощряват се инициативи и активности на студентите.

По време на обучението, студентите са оценявани текущо, както в областта на теоретичната им подготовка, така и по отношение уменията им за работа с архивни извори и архивни справочници.

Наименование на дисциплината: „Личните документи като исторически извор”

ECTS кредити: 2,5

Седмичен хорариум: 4+0+0

Форма на проверка на знанията: текущи тестове и реферати Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

доц. д-р Кристина Мирославова Попова,

Катедра *История*

073 588 508

kropova@swu.bg

Анотация:

Целта на лекционния курс е да запознае студентите с възможностите за използване на така наречените „Его- документи” като исторически извор и да обърне внимание на тяхното значение и необходимостта от тяхното съхраняване. Въпреки, че тези т. нар. „меки извори” винаги са били използвани – макар и главно като допълнителни исторически извори – те остават в сянката на „твърдите извори” – документите на различните институции, статистически документи и др. Това са писма, лични бележки, спомени, дневници и други свидетелства, които отразяват субективната страна на историческото преживяване.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният курс разглежда историческите условия на появата на „Его-документите” и нарастването на тяхната значимост за модерната личност в последните две столетия, както и появата на съзнание за необходимостта от тяхното съхраняване. Поставя се специален акцент на социалната, възрастова и полово специфична специфика на „Его-документите” и техните различни форми, както и тяхното историческо развитие в българските условия. Проследяват се начините на използването им в българската историография, както и политиките на подбор и публикуване на лични документи. Представени са и по-важните съвременни методи на анализ на личната кореспонденция, дневници и автобиографии.

Технология на обучението:

Обучението се осъществява чрез лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. По време на занятията се използват разнообразни материали (писма, лични бележки, спомени, дневници и други свидетелства), които подпомагат пълноценното овладяване на учебното съдържание от студентите. Поощряват се инициативи и активности на студентите.

По време на обучението, студентите са оценявани текущо и с писмен изпит.

Общият брой кредити на учебната дисциплина е 3,0. Те се равняват на 30 условни единици, от които 10 от аудиторна заетост и 20 от самостоятелна работа.

Текущият контрол включва 2 курсови работи, 1 контролна работа.

Студентите се освобождават от изпит при отличен успех от текущия контрол

Наименование на дисциплината: „Музейна практика за оценка на културни ценности”

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма на проверка на знанията: текущи тестове и реферати **Вид на изпита:** писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

доц.д-р Иля Прокопов, кат. *История*

Анотация:

Музейна практика за оценка на културни ценности е практика, въведена за първи път в обучението на студенти в магистърската програма на Югозападния университет. Чрез нея се осигурява усвояването и практическото приложение на знанията по експертиза на културни ценности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Практическото обучение включва провеждането на графично документирани и метрична обработка; Изработване на концепция за експозиция и изложба. Практически действия по изготвяне на тезисен и тематико-експозиционен план; Автентификация: първа и задължителна стъпка на експерта; Идентификация. Втора задължителна стъпка на експерта; Оценка и остойностяване на обследван предмет. Чрез практическото обучение студентите усвояват знания и умения за документирани и вписване на културна ценност в база данни и в оперативен архив; за представяне на артефакт в мрежата. Други практически умения са свързани с Изготвяне на концепция и тематико-експозиционен план за експониране в музейна среда, за мобилни изложби и за експониране в комерсиална среда, вкл. и изработване на каталог и изложба. По отношение на автентификацията студентите придобиват практически знания и умения за работа с реални артефакти в музейна среда, включително и за разпознаване на фалшификати, реплики, копия. При идентификацията студентите получават възможност за провеждане на иконографски, стилев анализ на артефактите и за изработване на експертно мнение.

Технология на обучението:

Обучението се осъществява чрез практически занимания. По време на обучението, студентите са оценявани текущо при изработване на експертни мнения, оценяване на културни ценности, определяне на стойност според световните аукциони.

Избираеми дисциплини:

Наименование на дисциплината: *История на местното самоуправление*

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка,

курсов проект

презентация

Вид на изпита: писмен и

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

Гл.ас. д-р Милена Иванова Ангелова

E-mail: milena_angelova@swu.bg

Анотация:

Дисциплината има за задача да запознае студентите и с теорията и историческото развитие на взаимодействието между държавата и местното самоуправление, да ги въведе в терминологията и да ги запознае с развитието на общинското законодателство и с историческата практика на различни видове общини в други страни и у нас: столични, градски, селски и пр. Специално внимание е отделено на развитието на различните форми на сътрудничество между общините, на новото европейско законодателство за местна власт, както и на възможностите на младите хора за участие в местното самоуправление. Специално внимание се обръща и на миналото на местното самоуправление в региона на Югозападния университет и на историята на община Благоевград.

Предвижда се разработване на курсов проект и представянето му под формата на презентация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Извори и историография за историята на местното самоуправление. Община и териториална общност. Историческо развитие на общините и различните теории за тяхното взаимодействие. Българските общини през Възраждането. Мястото на местното самоуправление в Търновската конституция. Развитие на общинското законодателство до 1944 г. Развитие на общинското законодателство и неговите особености в условията на социалистическата държава. Развитие на местното самоуправление и общинското законодателство след 1989 г.

Технология на обучението и оценяване:

Занятията включват следните компоненти: въвеждане на нова информация, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнените задачи, затвърждаване на знанията чрез разнообразни дейности – представяне и защита на тези – индивидуално и в дискуссионни групи; Студентите правят една презентация, контролна писмена работа и разработват курсов проект. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, участие в дискусиите и изпълнение на поставени задачи. Всички оценявания се базират на писмени работи.

Наименование на дисциплината: *Краезнание*

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически Факултет

Лектор:

Ас. д-р Мирослава Георгиева, Катедра *История*

m_georgieva@swu.bg

Курсът запознава студентите с появата и развитието на музеите в света от древността до наши дни. Представени са българските музеи и специализираната нормативна база, регламентираща тяхното функциониране. Разкриват се основните дейности, свързани с обогатяването на музейните фондове, обработката, съхраняването и експонирането на музейните ценности. Очертават се перспективите и тенденциите в развитието на музеите в информационното общество.

Проследява се развитието и главните достижения на българското краезнание от времето на неговата поява през Възраждането до неговото разгръщане през първата половина на двадесети век, както и съвременното му състояние и се очертават предстоящите задачи. Разкриват се особеностите при организирането и методиката на краеведската дейност, като се очертават тенденциите на децентрализацията на историческото познание и значението на местните центрове и инициативи в краеведските проучвания в съвременното европейско пространство. Определят се мястото и тенденциите в развитието на краезнанието във връзка с проучванията по българска история и с оглед запазване на регионалната и националната идентичност в условията на глобализация. Посочено е и значението на краезнанието за межкултурната комуникация и възможностите за опознаване на отделни групи от населението – малцинствени групи, млади хора, възрастни, както и за изследванията на взаимодействията на човешкото общество и околната природна среда.

Главната цел на съдържанието на учебния курс е студентите да се подготвят за работа в музеи и музейни институции, както и да се насочат към краеведски изследвания и придобият умения за боравене с източниците на местната история и значението на местното познание и компетентност в съвременното общество.

Съдържание на учебната дисциплина:

Краезнанието като учебна дисциплина. Организация и методика на краеведската дейност. Източници за краеведските проучвания . Съвременно състояние, основни задачи тенденции на краеведските изследвания.

Технология на обучението и оценяване:

Изпитът е писмен. Той включва 2 въпроса, състоящи се от по 3 подвъпроса , което означава, че студентите трябва да дадат по 6 отговора.

- За Среден (3) се изискват 2 верни отговора
- За Добър (4) се изискват 3-4 верни отговора
- За Мн. Добър (5) се изискват 4-5 верни отговора
- За Отличен (6) се изискват 6 верни отговора.

Окончателна оценка:

Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита е в съотношение 1:1.

Наименование на дисциплината: *Малкият регион и глобалната информационна мрежа*

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2 л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически Факултет

Лектори:

Гл. ас- д-р Нурие Муратова
nmuratova@swu.bg

Анотация:

Увеличеният интерес към регионалната история предполага голям брой потребители на кареведческа информация. Електронните ресурси в тази област дават възможност за оперативен отдалечен достъп до фактографически, библиографски и илюстративен материал по историята на региона. Този курс цели да запознае студентите със съществуващите практики на представяне на регионалната история в различните аспекти от живота на малкия регион в глобалната информационна мрежа. Така също да даде възможност за овладяване на знания за самостоятелно презентиране на историята на малкия регион.

Съдържание на учебната дисциплина:

Музеите и местната общност – възможности за презентиране на местната история. Генеалогични ресурси в интернет. Изготвяне на генеалогия и публикуването ѝ в световната мрежа. Интернет като място на труднодостъпни източници. Електронен фотоархив, изграждане, структуриране. Микроистория и фотодокументална памет.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите включват запознаване с нови знания, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнени задачи – подготвяне на индивидуални и колективни проекти. Студентите изготвят самостоятелно разработен проект или колективен проект, който представят и защитават пред аудиторията. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията и изпълнение на поставени задачи.

Наименование на дисциплината: *История на Византия***ECTS кредити:** 4**Седмичен хорариум:** 2л+0су+0лу+0пу+р**Форма за проверка на знанията:** текуща оценка**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** I**Методическо ръководство:**Катедра *История*

Правно-исторически Факултет

Лектор:

Лектор:

До. Снежана Ракова, кат. *История*

Тел. 0885259321

e-mail: rakova@swu.bg**Анотация:**

Дисциплината надгражда познанията на студентите за културата, идейните прояви и моделите на интелектуален живот във Византия. Важните концепции на учените за Византийско-славянската общност през средновековието в сферата на Православния свят придобиват конкретен облик и стават обект на задълбочено представяне и изучаване.

Съдържание на учебната дисциплина:

Осневните теми на курса са: Константинопол и мястото му на център във византийската история и култура (представи за града, описания на града от различни епохи, паметниците на града и храмът Света София); общи представи за византийската книжовност с основна тежест върху периода на Комнините. Другите културни центрове на Империята – Солун и Атонските манастири. Културата на Късна Византия - Мистра.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се провежда чрез лекции, семинари и самостоятелна работа на студентите. Лекционните занимания и семинарите дават възможност на студентите да участват със свои предварително подготвени представяния и разработки. Проверката на знанията е чрез тестове и писмени работи (курсови работи – поне по един брой за семестър). Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи.

Наименование на дисциплината: Тракология (история на Тракия и траките)

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2 л

Форма на проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

проф. дин Калин Стойнев Порожанов, Катедра *История*

тел: 0889630410, kalinsp@swu.bg

гл. ас. д-р Александър Савов Порталски, Катедра *История*

тел: 0878826944, portalsky@swu.bg

Анотация:

Тракологията е комплексна междудисциплинна наука, която изследва Историята на Тракия и траките в Древността. Нейните извори са писмени, археологически, лингвистични (данни на ономастиката) и живата старина, запазена в традиционната народна култура. С **Късния халколит** започва Старата история на Тракия. Особено важни в генезиса на Тракийската история и култура са **Ранната и Средната бронзова епоха** (III- ср. II хил.пр.Хр.). Началото на Историята на траките се открива в писмени извори след началото и към средата на II хил.пр.Хр. Върховата външнополитическа изява, чрез която траките от двете страни на Мраморно море и Хелеспонта се вписват особено ярко в Старата история на региона е Троянската война, водена от Ахейско-гръцкия съюз срещу Трояно-тракийския съюз през XIII в.пр.Хр. Историята на траките през **I хил.пр.Хр., особено от VI в.пр.Хр.** насетне представя едно раннокласово общество, най-добре изявено от Одриската държава. През **елинистическата епоха** (края на IV – края на I в.пр.Хр). траките от Югоизточна Европа и Северозападна Мала Азия са част от глобалния свят на елинизма. **Римската епоха** (I-V в.) ликвидира окончателно тракийските държави. Организиран са постепенно римските провинции (Долна и Горна) Мизия, Тракия и Дакия.

В курса лекции историята на Тракия и траките се представя като неразделна част от Старата история на Югоизточна Европа и Мала Азия. Тракийското общество и сходните нему, както от Древния Изток, така и от Ахейска Гърция и от Рим през Царския период, се оказват правило в развитието на древните общества. Историята на Тракия и траките не представя само и толкова затворена самобитна култура, колкото че тази култура се

развива чрез взаимодействия и взаимовлияния с близки и по-далечни цивилизации и култури, чрез контактните зони, както по вода, така и по суша.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се осъществява чрез лекционен курс и семинарни занятия. Студентите правят две контролни работи, два теста и разработват курсови работи, които представят пред колегите си. Изискванията за заверка на семестъра са показани положителни резултати в контролните работи и тестовете и представена курсова работа. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 1 : 1 в случай, че всяка една от оценките е минимум *среден 3* (при *слаб 2* от текущия контрол или изпита не се извършва съотнасяне).

Наименование на дисциплината: *Историческа информатика*

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически Факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Нурие Муратова

кат. *История*

nmuratova@swu.bg

Анотация:

Лекционният курс има за цел да запознае студентите с възникването на историческата информатика като направление в съвременните изследвания по история. Историческата информатика е отражение на бурното развитие на технологиите и отражението им в методологията по отношение на достъпа да историческия факт и източникознанието.

Цели:

1. Да запознае студентите с възможностите за използване на съвременните информационни технологии при обработката на източникова информация.
2. Овладяване на основните технологии за съхранение и анализ на данните от историческите изследвания.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основни направления в използването на компютърните технологии в историческите изследвания. Количествени методи в историческите изследвания. Интегрирани информационни системи.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите включват запознаване с нови знания, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнени задачи – подготвяне на индивидуални и колективни проекти. Студентите изготвят самостоятелно разработен проект или колективен проект, който представят и защитават пред аудиторията. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията и изпълнение на поставени задачи.

Наименование на дисциплината: Бизнес комуникации

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически Факултет

Лектори:

Доц. д-р Петър Воденичаров

petar@swu.bg

Анотация:

Целта на курса е студентите по история да усвоят знания за съвременните жанрове, стилове и форми на делово общуване, които да използват в професионалната си реализация

Цели

Запознаване на студентите по история с основните понятия в бизнес комуникацията /делова кореспонденция, бизнес интервю, устна презентация, разработка и презентация на проект/ и спецификата при използването им в музейната и архивна работа.

Овластяване на нови технологии и стилове на общуване, част от глобализирането и стандартизирането на деловото общуване.

Очаквани резултати:

След завършване на курса студентите трябва да умеят да пишат делови писма, да провеждат интервюта за работа, да разработват проекти, да представят проекти и идеи пред аудитория, да визуализират презентациите си.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теория на комуникациите. Принципи на кооперативността и стратегии на любезността. Основни правила на ефективното писане. Редактиране и пренаписване. Основни стъпки на пренаписване. Писма, които казват да. Бланкови писма и нестандартни отговори. Писма, у които казват не. Психология на отказа. Отчетът, проектът, визуални допълнения към ефикасната комуникация.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите включват запознаване с нови знания, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнени задачи – подготвяне на индивидуални и колективни проекти. Студентите изготвят самостоятелно разработен проект или колективен проект, който представят и защитават пред аудиторията. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията и изпълнение на поставени задачи.

Наименование на дисциплината: „Археография”

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма на проверка на знанията: текущи тестове и реферати **Вид на изпита:** писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

доц.д-р Андриана Нейкова, кат. *История*

Анотация:

Археография е избираема университетска дисциплина, с която се цели подготовката на студентите за публикуване на документални материали при спазване на научни критерии и археографски правила. По тази дисциплина се извършва теоретично и научно-приложно обучение.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният материал предвижда представянето на различните видове документални издания с научна, учебна и популяризаторска цел.

Студентите изучават теоретичните основи и методическите правила за подготовката на документалните издания - издирването и подбора на документите за публикуване; избора на текст и начин за публикуване; изискванията при съкратеното предаване на текста; археографското оформяне на документите; структурата на изданието; научно-справочния апарат. Представят се археографските правила и изисквания и по отношение на нетрадиционните документи и чуждестранните извори.

Технология на обучението:

Обучението се осъществява чрез лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. По време на занятията се използват разнообразни нагледни и интерактивни учебни материали, които подпомагат пълноценното овладяване на учебното съдържание от студентите. Поощряват се инициативи и активности на студентите.

По време на обучението, студентите са оценявани текущо, както в областта на теоретичната им подготовка по археография, така и в уменията им да публикуват документи.

Наименование на дисциплината: *Устна история и архиви***ECTS кредити: 3,0****Седмичен хорариум: 2+0+0****Форма на проверка на знанията:** текущи тестове и реферати **Вид на изпита:** писмен**Семестър: I****Методическо ръководство:**Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

доц.д-р Кристина Мирославова Попова,

Катедра История

073 588 508

kropova@swu.bg**Анотация:**

Целта на лекционния курс е да запознае студентите с възможностите на т. нар. "Oral History" (устна история) като един от съвременните методи на историческото изследване, който има своят значителен принос и за демократизацията на историческата наука в съвременното общество.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният курс проследява условията, възникването и целите на устната история и нейното разпространение, появата на т. нар. „звукони архиви”, както и създаването на центрове на събиране на устна история в различни части на света и в България. Представени са някои важни инициативи за събиране на устна история, основни публикации, както и научните дискусии, свързани с този метод.

Специално внимание се отделя на значението на автобиографичното интервю като един от методите за събиране на устна история, както и на различни методи на неговия анализ.

Технология на обучението:

Обучението се осъществява чрез лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. По време на занятията се използват разнообразни нагледни материали, които подпомагат пълноценното овладяване на учебното съдържание от студентите. Поощряват се инициативи и активности на студентите.

По време на обучението, студентите са оценявани текущо и с писмен изпит.

Общият брой кредити на учебната дисциплина е 3,0. Те се равняват на 30 условни единици, от които 10 от аудиторна заетост и 20 от самостоятелна работа.

Текущият контрол включва 2 курсови работи, 1 контролна работа.

Студентите се освобождават от изпит при отличен успех от текущия контрол

Наименование на дисциплината: *Мултимедия в архиви, музеи и библиотеки*

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически Факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Нурие Мехмедова Муратова

Катедра *История*

тел: 073 588 508

nmuratova@swu.bg

Анотация:

Лекционният курс има за цел да запознае студентите по история с основните мултимедийни технологии, приложими в исторически и други хуманитарни изследвания.

Целта на курса е студентите по история да усвоят знания за съвременните компютърни технологии, които да използват в обработката на източниковата информация в качеството на ползвателско ниво – знания за компютърните технологии

Съдържание на учебната дисциплина:

Основни направления в използването на компютърните технологии в историческите изследвания. Компютъризиран анализ на описателни източници. Обработка на структурирани масови източници. Сканиране и оптично разпознаване на текст – OCR – технологии; Обработка на графична и растерна информация Компютърен анализ и обработка на визуални източници. Основи на настолните системи за предпечат Запознаване с технологията бази данни, видове бази данни, СУБД и приложението им в историческите изследвания. Методи за търсене на историческа информация в

световната информационна мрежа. Създаване на сайт. Информатизация на архиви, музеи и библиотеки. Библиографско търсене в Интернет.

Работа с генеалогичен софтуер.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите включват следните компоненти: въвеждане на нови знания, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнени задачи, затвърждаване на знанията чрез разнообразни дейности – представяне на самостоятелни проекти – индивидуално и в групи; работа с конкретни исторически източници. Студентите правят една контролна писмена работа и тестово изпитване през семестъра за овладяване на специфични понятия и самостоятелно разработен проект, който представят пред аудиторията. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията и изпълнение на поставени задачи.

Общият брой кредити на учебната дисциплина е 3,0. Те се равняват на 30 условни единици, от които 10 от аудиторна заетост и 20 от самостоятелна работа.

Текущият контрол включва 2 курсови работи, 1 контролна работа.

Студентите се освобождават от изпит при отличен успех от текущия контр

Наименование на дисциплината: *Културни институции в България и техните фондове (1878-1944)*

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

Доц. Д-р Кристина Попова

krорова@swu.bg

Анотация:

Предмет на курса е изграждането и развитието на институционалната система на българската култура от Освобождението до 1944 г. и отложените в държавните архиви фондове на културни институции. Той включва два основни модула. В първия се очертават основните институции (държавни и обществени) и тяхното функциониране в различни културно-политически ситуации. Специално внимание се отделя на по-малко познатите, възникнали в гражданската сфера (културно-професионални сдружения на интелегенцията, фондации, фондове, граждански сдружения за насърчаване на културата и др.). Във втория модул се проследява спецификата във формирането, комплектуването, научно-техническата обработка, научно-справочния апарат и използването на архивните фондове на културните институции у нас в разглеждания период.

Курсът цели да задълбочи и разшири базовите познания по история на българските държавни институции и по архивознание. Студентите получават и теоретико-методически и практически познания за работата с документалните масиви за българската култура както в качеството им на потребители на архивна информация, така и като бъдещи експерти в държавните архиви.

Съдържание на учебната дисциплина:

Увод в курса - теоретични, историографски и извороведски проблеми. Историята на културните институции и архивната теория и практика. Изграждане на институционалната система на българската култура в Княжество България и Източна Румелия (1879-1885). Държавна политика и възрожденска традиция. Културните институции и войните за национално обединение (1912 - 1918). Културните институции 1934-1944 г. Деветнадесетомайският експеримент по реорганизация на институционалната система на българската култура. Културните институции при личния режим на цар Борис III и в годините на Втората световна война. Общо и специфично при формиране на архивните фондове на културните институции и тяхното комплектуване и научно-техническа обработка. Научно-справочен апарат към архивните документи на културните институции. Използване. Обзор върху документалните публикации за историята на културните институции.

Технология на обучението и оценяване:

При отлична оценка от текущия контрол на студента и присъствие на задължителните лекции е възможно освобождаване от семестриален изпит въз основа на защитен реферат по тема от посочените в програмата.

За останалите писменият изпит е задължителен. Той включва 1 въпрос (от конспекта), 2 терминологични въпроса (определения на основни термини), 2 примера за извори по определена тема.

Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 1:1 условни части в случай, че всяка от оценките е минимум среден (3). При слаб (2) не се извършва съотнасяне.

**Наименование на дисциплината: *Политики на паметта през епохата на
Социализма 1944 – 1989***

ECTS кредити: 3**Седмичен хорариум: 3л+0су+0лу+р****Форма за проверка на знанията:** текуща оценка,

курсов проект

Вид на изпита: писмен и

презентация

Семестър: I**Методическо ръководство:**Катедра *История*

Правно-исторически факултет

Лектори:

Гл.ас. д-р Милена Иванова Ангелова

E-mail: milena_angelova@swu.bg**Анотация:**

Дисциплината има за цел да въведе студентите от магистърската програма по история в теоретичните и конкретноисторически проблеми на цялостната политика на паметта в периода 1944 – 1989 г. и да разшири техния професионален хоризонт към политическите инструментализации на миналото.

Важна цел на лекционния курс е да запознае студентите с формите на паметта - национална памет, официална памет, историческа памет, колективна памет, обща памет или „контра-памет”, социалното управление на миналото, индивидуални памет, спомени; да формира по-силна чувствителност към проблема за отношението колективна памет и историческа памет; да дискутира правото на памет и

„политическата употреба на спомените” и превръщането на „общите места на паметта” в „места на общата” памет.

Поставен е акцент върху дискуссионни въпроси, свързани с моделите на символно съществуване на „комунистическото” и „националното” в условията на държавна и партийна политика – публичните образи на единството на нацията, възпроизвеждани от апарата на комунистическата държава. Друг акцент в лекционния курс е свързан с представянето на символните и ритуалните техники, чрез които се конструира национална колективност в социалистическото общество. Разглеждат се и начините за конструиране и поддържане на паметта за целостта на националното минало и самопредставянето на режима в контролираното от него историческо познание.

Предвижда се разработване на курсов проект и представянето му под формата на презентация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Памет и история. Политически употреби на миналото. Колективна и историческа памет. Социални рамки на паметта. Изобретяване на история, изобретяване на традиция. Публичното пространство на историята (места на общата памет и общи места на паметта). Историческата памет на социалистическото общество. Употребите на паметта и «правото на памет». От национална памет към «народна» памет. Официалният исторически дискурс - функции, наративни и нормативни структури. Политики на паметта през 50-те – 70-те години на XX век: производство и разпространение на партизански мемоари. Политическата употреба на спомените - мемоарната кампания „Народната памет разказва” (1983-1989).

Технология на обучението и оценяване:

Занятията включват следните компоненти: въвеждане на нова информация, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнените задачи, затвърждаване на знанията чрез разнообразни дейности – представяне и защита на тези – индивидуално и в дискуссионни групи; Студентите правят една презентация, контролна писмена работа и разработват курсов проект. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, участие в дискусиите и изпълнение на поставени задачи. Всички оценявания се базират на писмени работи.

Наименование на учебната дисциплина: *Съхранение на архивни документи*

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 2л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически Факултет

Лектори:

Доц. д-р Марияна Пискова, piskova@swu.bg

Анотация:

Националните и интернационалните проучвания показват не само алармиращи нива на разрушаване на материалите в библиотеки и архиви, но и алармиращи нива на игнориране на проблема сред информационните специалисти работещи в тези институции. Това неразбиране е до степен, че цели колекции с международно значение

са били в неизбежна опасност от собствено разрушаване, докато техните отговорници едва осъзнават, че такъв проблем съществува.

Стигна се до разбирането, че продължителното съществуване на книгите и документите зависи от бързото развитие и прилагане на политиката на съхранение на фондовете. Последната трябва да се прилага на институционално, локално, национално, регионално и глобално равнища

Целта на курса "Съхранение на архивни документи" е да развие основно разбиране за причините за повреждане на архивните и библиотечни колекции и стратегиите прилагани за предпазване и лечение на повредите при фондовете. Студентите изучават елементите на програмите на съхранение; принципите, които ръководят администрацията по съхранението; съвременните направления и ключовите теми в тази област. Чрез курса е студентите са информирани и подготвени за изискванията и условията по опазване на културно-историческото наследство.

Съдържание на учебната дисциплина: Съхранение, консервация и реставрация на документи-основни понятия. Особенности и изисквания при извършване на консервационните и реставрационни процеси. Методи за съхранение и правила на ползване на фондовете. Избор на защитни опаковки с архивно качество. Капсулиране. Методи за определяне на киселинността на хартията. Неутрализация. Водни и безводни процедури. Реставрация на архивните и библиотечни фондове. Основни насоки. Методи на реставрация /класически, листоотливане, разцепване, ламинация/. Политика на опазване на фондовете. Определяне на нуждите от съхранение, условия на прегледа, организация на програмите за съхранение.

Технология на обучението и оценяване:

При отлична оценка от текущия контрол на студента и присъствие на задължителните лекции е възможно освобождаване от семестриален изпит въз основа на защитен реферат по тема от посочените в програмата.

За останалите писменият изпит е задължителен. Той включва 1 въпрос (от конспекта), 2 терминологични въпроса (определения на основни термини), 2 примера от областта на практиката. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 1:1 условни части в случай, че всяка от оценките е минимум среден (3). При слаб (2) не се извършва съотнасяне.

Наименование на учебната дисциплина: *История на балканските книжовни езици*

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 2л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически Факултет

Лектори:

Доц. д-р Петър Воденичаров, petar@swu.bg

Анотация:

След успешното завършване на курса студентите ще вникнат в особеностите и взаимовръзката между различните модели на кодификация на националните книжовни езици на Балканите. Студентите ще придобият по-широка историческа и социално-

психологическа перспектива върху съвременните конвергентни и дивергентни езикови процеси на Балканите.

Цели

Да даде знания на студентите както за езиково нормативните, така и за историко политическите и социално-културни значения на процесите на кодификация на балканските езици /български, сръбски, хърватски, турски, гръцки, румънски, албански/

Да изгради умения за критически анализ на езиковата политика и планиране в балканските страни.

Съдържание на учебната дисциплина:

Особености на езиковата идеология и политика в България, Сърбия, Хърватия, Гърция, Румъния, Турция и Албания. Езикови взаимодействия и влияния. Връзка между стандартизирането на езиците и национализмът на Балканите.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите включват запознаване с нови знания, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнени задачи – подготвяне на индивидуални и колективни проекти. Студентите изготвят самостоятелно разработен проект или колективен проект, който представят и защитават пред аудиторията. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията и изпълнение на поставени задачи.

Наименование на учебната дисциплина: *Визуална антропология на ромската култура*

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 2л

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически Факултет

Лектори:

Доц. Анастасия Пашова

asia_p@swu.bg

Анотация:

Предложеният като избираема дисциплина курс е опит за търсене на нови устойчиви форми на развитие у студентите на интеркултурна компетентност и усвояване на нови стратегии за работа при културно разнообразие. Той е началото на овладяване на една нова педагогика на различията, така необходима на бъдещите специалисти - историци. Курсът е планиран в 30 часа – лекции, от които 30 часа са предвидени за самостоятелна работа.

Цели:

- Изграждане у студентите на интеркултурна компетентност /самосъзнание и себеразбиране; културно съзнание и уважение на различията; социална чувствителност и отговорност; нови културни стратегии за общуване/, както и умения да ползват нови образователно - информационни технологии в обучението и самоподготовката си;

- Провокиране у студентите – магистри, чрез нестандартни учебни средства и нова организация на образователното взаимодействие на една по – голяма чувствителност и толерантност към проблемите на ромската общност; провокиране на преживявания, отношение и разбиране, чрез запознаване и изследване на “другата” култура, човешки светове и нагласи
- Овладяване от студентите на модели и стратегии на едно действително разумно етническо съжителство, което включва като моменти познаването и уважението на различността ценността на всички културни групи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебното съдържание цели да се запознаят студентите с измеренията на културата на ромите, като се проблематизират основните характеристики на ромската идентичност. и овладеят подходи за работа в различна етнокултурна среда.

Технология на обучението и оценяване:

В курса освен лекционната част, която е оформена като мултимедийни презентации силно се застъпва демонстрационната дейност. На студентите се демонстрира мултимедийен диск с проблемите на ромската култура заложи в учебната програма. Обучението се онагледява с литература и снимков материал от Интернет в мултимедийната лаборатория на Педагогическия факултет..

Наименование на учебната дисциплина: *Архиви и интернет*

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически Факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Нурие Мехмедова Муратова

тел: 073 588 508

Катедра *История*

nmuratova@swu.bg

Анотация:

Дисциплината запознава с използването на съвременни информационни средства, телекомуникационни системи и информационни технологии в работата с архивна информация. Благодарение на световната информационна мрежа се разширява кръга на потребителите на архивна информация, повишава се достъпността до архивните документи без оглед на местонахождението им. Курсът лекции въвежда студентите в методите за намиране и използване на електронни исторически източници.

Цели:

1. Овладяване на механизмите за оптимално използване на ретроспективната информация, разпространявана и съхранявана чрез интернет.
2. Придобиване на знания за основните архивни ресурси в интернет.
3. Придобиване на умения за публикуване на архивни източници в световната информационна мрежа.

Съдържание на учебната дисциплина:

Архивни информационни ресурси в интернет. Поместване на архивни електронни документи в интернет. Запознаване със структурирани масови източници. Исторически

бази данни. СУБД и приложението им в историческите изследвания. Достъп до мултимедийни архивни проекти. Методи за търсене на архивна информация в световната информационна мрежа. Информатизация на архиви и представяне в интернет. Библиографско търсене в Интернет.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите включват запознаване с нови знания, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнени задачи – подготвяне на индивидуални и колективни проекти. Студентите изготвят самостоятелно разработен проект или колективен проект, който представят и защитават пред аудиторията. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията и изпълнение на поставени задачи.

Общият брой кредити на учебната дисциплина е 2,0. Те се равняват на 20 условни единици, от които 5 от аудиторна заетост и 15 от самостоятелна работа.

Текущият контрол включва 1 курсова работа, 1 контролна работа.

Студентите се освобождават от изпит при отличен успех от текущия контрол.

Наименование на учебната дисциплина: *Писмени паметници за ежедневието на българското общество през X век*

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 2л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра *История*

Правно-исторически Факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Янко Митков Христов, кат. *История*,

тел: 0897 599 554

Анотация:

Дисциплината надгражда и разчупва познанията студентите отвъд теоретичните постановки и клишетата за всекидневния живот средновековна България през X век. Целта е да се открият непълно изяснени и рядко засягани в базовите курсове по средновековна българска история аспекти от живота на обществото. Акцентира се на както на обществено значимите процеси и влиянието им върху материалната и духовната култура в средновековна България, така и на случващото се на популярно равнище в малките локални общности..

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът се състои от шест големи теми: За ролята и мястото на познатите но недооценени старобългарски книжовници и техните творби; За източниците, текстологичната зависимост, нивото на достоверност и уникалност на сведенията в творбите; За мрежата от социални отношения и зависимости; За циркулацията на стоки и хора; За елементите на бита и всекидневието; За юридическата култура на авторите.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се провежда под формата на лекции. След въвеждане на нова информация, в хода на аудиторната работа се обсъждат и интерпретират исторически извори, провеждат се дискусии, представят се и се анализират самостоятелно изпълнените задачи,

затвърждаване на знанията се постига чрез разнообразни дейности - обобщение и преговор, групови задачи, работа върху текстове и самостоятелни занимания в библиотека. Студентите правят един задължителен тест и една теоретична разработка през семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи.

Наименование на дисциплината: *Фотодокументи за националноосвободителното движение XIX-XX век*

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 2л и 0су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка   **Вид на изпита: писмен**

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра *История*, Правно-исторически факултет

Лектори:

доц. д-р Валентин Спасов Китанов, катедра *История*

тел. 073 588 508

valkitanov@law.swu.bg

Анотация:

Предлаганият лекционен курс има за цел да запознае студентите с различни аспекти от историята на българското националноосвободително движение през епохата на Възраждането и следосвобожденската епоха през погледа на фотодокументалното наследство за посочения период.

Обърнато е внимание на различните етапи от развитието на фотографията в България и нейната социална и културна функция да регистрира, отразява и моделира представата за освободителните борби на българите и стремежите им към национално обединение. Курсът обръща сериозно внимание на мястото и ролята на фотодокумента в ежедневието на личния и политически живот на българските революционери. Съществена страна от обучението е историята на утвърдените форми на популяризиране на българската национална кауза и мястото на фотопропагандата и фотодокументите в тях. Студентите се запознават с организираните форми на съхранение на фотодокументи в страната, съдържанието на по-известните налични сборки в българските архиви, както и с историята на отпечатването на фотоалбуми по темата.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и характеристика на българското националноосвободително движение през епохата на Възраждането; Националноосвободителните борби в периода 1878-1912 г.; Българското националноосвободително движение по време на войните (1912-1918 г.); Поява и развитие на фотографията в българските земи през XIX век; Събития и личности на революционното движение до 1878 г. през погледа на фотографското изкуство; Фотодокументи за освобождението на България от османска власт; Фотографията и революционното движение в Македония и Одринска Тракия 1878-1912 г.; Фотографското и фотодокументално отразяване на войните 1912-1918 г.; Личности в македоно-одринското освободително движение и фотографското изкуство.

Технология на обучението и оценяване:

Изпитът е писмен. Той включва 2 въпроса.

Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита е в съотношение 1:1.